

NTFR 2011/950 Proceskostenvergoeding voor onjuiste automatische voorlopige aanslag**Hof Amsterdam 10 maart 2011, nr.09/00745**

Belastingjaar/tijdvak	2009	☐ Brondocument
Wetsartikelen	Awb-art. 7:15	
Auteur	mr. M.H.W.N. Lammers	
LJN	BP8969	
ECLI	ECLI:NL:GHAMS:2011:BP8969	

Samenvatting

Aan belanghebbende is over het jaar 2008 een voorlopige aanslag IB/PVV opgelegd. Deze aanslag is met behulp van het computersysteem van de inspecteur automatisch vastgesteld en is gebaseerd op de bij de inspecteur bekende gegevens uit het meest recente belastingjaar, waaronder een door belanghebbende opgegeven dividenduitkering van € 35.600 in 2007. Belanghebbende maakt hiertegen bezwaar, omdat de dividenduitkering in 2007 eenmalig was. Voorts verzoekt belanghebbende in zijn bezwaarschrift om een proceskostenvergoeding. Het hof is van oordeel dat de inspecteur bij het opleggen van voorlopige aanslagen niet een onbeperkte beslissingsmarge toekomt. In het onderhavige geval heeft de inspecteur bij het vaststellen van de voorlopige aanslag niet de nodige zorgvuldigheid in acht genomen. Doordat de aanslag geheel geautomatiseerd is verwerkt heeft de inspecteur niet onderkend dat het voordeel eenmalig werd genoten. Het risico dat de voorlopige aanslag tot een te hoog bedrag wordt vastgesteld, komt voor rekening van de inspecteur.

(Hoger beroep gegrond.)

Commentaar

Bij het vaststellen van een voorlopige aanslag moet een aantal aspecten in de beoordeling worden betrokken. Rekening moet ermee worden gehouden dat het gaat om beschikkingen met een voorlopig karakter die in een massaal proces worden vastgesteld. Hierbij heeft de inspecteur een zekere marge. Deze marge wordt echter beperkt door de beginselen van behoorlijk bestuur. De inspecteur moet namelijk in redelijkheid handelen bij het vaststellen van de voorlopige belastingschuld. Deze beoordelingsmarge wordt in deze zaak door de rechtbank anders toegepast dan door het hof.

De rechtbank is van oordeel dat de inspecteur mocht uitgaan van de gegevens uit het jaar 2007. In dat jaar had de belanghebbende een dividenduitkering genoten. Deze uitkering was als winst uit aanmerkelijk belang in de aangifte verantwoord. De rechtbank is van oordeel dat de inspecteur uit de aangifte niet kon afleiden dat het hier om een incidentele dividenduitkering ging. De rechtbank was dan ook van oordeel dat de inspecteur in redelijkheid en dus zorgvuldig had gehandeld.

Het hof daarentegen is van oordeel dat de inspecteur ook naar andere feiten en omstandigheden had moeten kijken. In het jaar 2007 werd het tarief van de aanmerkelijkbelangwinst eenmalig verlaagd, waardoor veel directeuren-grotoaandeelhouders zijn overgegaan tot een eenmalige dividenduitkering. Daarnaast stelt het hof vast dat als de inspecteur ook naar de aangiften van vóór 2007 had gekeken, hij daarin geen dividenduitkeringen had aangetroffen. Tot slot overweegt het hof dat de werkwijze van automatisch afdoening van het vaststellen van een (onjuiste) voorlopige aanslag voor rekening van de inspecteur moet komen.

Volgens het hof heeft belanghebbende kosten moeten maken om de onjuiste vaststelling van de voorlopige aanslag ongedaan te maken. Deze kosten dienen voor rekening van de inspecteur te komen. Het hof veroordeelt de inspecteur dan ook in de proceskosten van € 80,50 in de bezwaarfase. Om tot deze vergoeding te komen heeft de belanghebbende echter ook kosten voor de beroepsfase en de hoger beroepsfase moeten maken. Ook deze kosten (totaal € 1.669) dienen door de inspecteur aan de belanghebbende te worden vergoed.

Alles bij elkaar afwegend is het begrijpelijk dat een belastingplichtige tot het einde doorgaat om zijn 'gelijk' te halen. Het is echter de vraag of de inspecteur in deze procedures niet pragmatischer moet optreden. De aard van bezwaarschriften tegen een voorlopige aanslag kan in de meeste gevallen als eenvoudig worden gekwalificeerd. Hierdoor behoort een proceskostenvergoeding tegen een gewicht van 0,5 (zoals het hof in deze zaak toekent) tot de mogelijkheden. In dat geval zou de Staat der Nederlanden € 80,50 kwijt zijn geweest. Een stuk goedkoper dus dan de proceskostenvergoeding die nu moet worden betaald, waarbij nog geen rekening is gehouden met de werkelijke kosten van de rechtbank, het hof en de kosten aan de zijde van de Belastingdienst (indienen verweerschriften en aanwezigheid ter zitting van de rechtbank en het hof).

[1] Mr. M.H.W.N. Lammers is advocaat bij Hertoghs advocaten – belastingkundigen.

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten van deze tekst worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers. Niets uit NDFR mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.
All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.